

HIVATALOS VERSENYFILM
UN CERTAIN REGARD
CANNES-i FILMFESZTIVÁL

MÁRTÍROK

KIRILL SZEREBRENNYIKOV FILMJE

MARIUS VON MAYENBURG
MÁRTÍR CÍMŰ SZÍNDARABJA ALAPJÁN

Szinopszis

A tizenéves Veniamin először csak nem akar részt venni az iskolai úszáson, majd egyre furcsábban kezd viselkedni. Anyja azt gyanítja, drogozik, pedig egészen másról van szó: a fiú vallási fanatikussá vált. Hamarosan teljesen felbolygatja anyja, osztálytársai és az egész középiskola életét. Állandóan a Bibliából idéz és annak tanításait fegyverként fordítja mindenki ellen. Egyedül Elena, a biológiateanár veszi fel a kesztyűt.

Marius von Mayenburg *Mártír* című drámájából a neves orosz színházi rendező, Kirill Szerebrennyikov rendezett nagy hatású filmet. A rendező *Az áldozatkaszcadór* című 2006-os filmjét számos fesztiválon díjazták, *Izmena (Betrayal)* című drámáját 2012-ben Arany Oroszlánra jelölték a Velencei Filmfesztiválon. A *Mártírok* Cannes-ban François Chalais Díjat kapott.

Alkotók

Rendező	Kirill Szerbrennyikov
Fényképezte	Vladiszlav Opeljanc
Jelmeztervező	Tatjana Dolmatovszkaja
Make-up Artist	Igor Bojko
Látványtervező	Jekatyerina Scheglova
Vágó	Jurij Karik
Zene	Ilja Demuckij
Hang	Boris Vojt
Producerek	Ilja Stewart, Diana Szafarova, Jurij Kozirjev
Executive Producerek	Murad Oszmann, Cosimo Fini
Koproducerek	Szergej Stern, Szeptlana Justinova, Ilja Dzinkaradzse, Katyerina Komolova

Szereplők

Petr Szkvorcov..... Veniamin
Viktoria Iszakova..... Elena Lvovna
Szvetlana Bragarnyik Igazgatónő
Anton Vasziljev ornatanár
Julia Aug..... Veniamin anyja
Alekszandra Revenko Lidia
Alekszandr Gorcsilin Grigorij
Nyikolaj Rosin..... Ortodox kultúra tanár

Kirill Szerebrennyikov

Az orosz kortárs színházi élet meghatározó alkotója, a Moszkvai Egyetem tanára, jelentős nemzetközi színházi fesztiválok ünnepelt rendezője 1969-ben született Oroszországban, a Don-régió központjában, Rosztov-na-Donuban. Színházi, televíziós és filmrendezőként alkot, a Gogol Központ művészeti igazgatója 2012 óta.

Első színdarabját diákként állította színpadra. 1992-ben szerzett diplomát a Rosztovi Állami Egyetemen fizika szakon.

2008-ban kísérleti színész-rendező osztályt indított a Moszkvai Művész Színház színtanodájában. 2012-ben az osztály átalakult és a Stúdió Hét nevet kapta, mely ma a Gogol Központ részeként működik.

2011 és 2014 között Kirill a Winzavod Kortárs Művészeti Központ Platform projektjének művészeti igazgatója volt. A rendező jelenleg Moszkvában él.

2015-ben a Gogol Központ a Lars von Trier által inspirált Idióták című színdarab átíratásával lépett fel az Avignoni Fesztiválon, Szerebrennyikov rendezésében. 2016-ban Gogol művét, a Holt lelkeket viszik színre.

Interjú a rendezővel

Ön szerint egyfajta addikciónak tekinthető a vallás?

Buddhista vagyok, és a buddhizmus nem egy vallás. Nem arról szól, hogy higgyünk Istenben, inkább arról, hogyan állunk kapcsolatban a többi emberrel és a világgal. A buddhizmus nagyon is evilági dolog. Ellene vagyok mindenféle népbutításnak, és azoknak, akik megmondják, hogyan gondolkodjunk. Folyamatosan kérdéseket teszek fel magamnak a világról, az univerzumról és a körülöttem élő emberekről. A vallás kész válaszokat ad. A művészet viszont ragaszkodik a kérdésekhez.

A film a vallást a manipuláció egy formájaként mutatja be, egy fiatal fiú arra használja, hogy a körülötte lévöket manipulálja.

A vallást Veniamin arra használja, hogy felülkerekedjen félelmén, amit a szexualitás vált ki belőle?

Hogy felülkerekedjen a félelmén és a frusztrációján. A tudatalan legsötétebb tartalmai készítenek rá, hogy utat keressünk a frusztrációink túléléséhez. A film fiatal főszereplője a vallást találja meg, mint utat. Oroszországban ma erőteljesen jelen van a vallás. Az Egyesült Államokhoz hasonlóan a prédikátorok előzőnlőtték a televíziót, a vallás a második hivatalos ideológia lett. Uralkodni akarnak minden ember tudata felett, és a zűrzavaros dogmák a szellemi sötétséget terjesztik. Az oroszok szeretik, ha van egy vezetőjük, akit gondolkodás nélkül követhetnek. Inkább ezt választják, mint hogy maguk gondolkodjanak. Bár az egyház

és az állam különvált, az ortodox vallás a társadalom minden szintjét áthatja: a hadsereget, az intézményeket, a kultúrát és különösen az oktatást. Megmondja, mi a jó és mi a rossz, és a hivatalos ideológiát követi.

A főhős ráébred, hogy a fanatizmus erőt és hatalmat ad. Senki nem mer ellentmondani neki, kivéve egyik tanára, aki ateista.

A cselekmény egy ismeretlen városban játszódik...

A színhely Kalinyingrád. A második világháború előtt Königsbergnek hívták, német város volt. Itt született és halt meg Immanuel Kant. Most az orosz enklávée része, Lengyelország és Litvánia között; egy furcsa város, amely magán viseli a múlt jegyeit, mint egy fura palimpszeszt.

(A palimpszeszt olyan kézirat, melyben az eredeti szöveget gondosan kivakarták, vagy átragasztották, hogy helyébe másikat lehessen írni. - a szerk.)

Hogyan választotta ki a színészeket?

A felnőtt színészek mind sztárok Oroszországban. A tinédzsereknek is mind van színházi tapasztalatuk. Az a fiú, aki Veniamin barátját alakítja, már játszott a társulatomban, a műszínpadi változatában.

A film alapján úgy tűnik, szereti a hosszú beállításokat.

Igen, mert lusta vagyok! Nem tudom rávenni magam, hogy

minden snittnek megcsináljam az ansnittjét is. Inkább három napig próbálok egy jelenetet, így amikor forgatunk, elég háromszor vagy négyszer felvenni és meg is vagyunk vele...

Meséljen Marius von Mayenburg színdarabjáról, melynek adaptációját filmre vitte.

A szerző mesélte, hogy azután írta meg ezt a színművet, miután újra elolvasta a Bibliát és néhány furcsa, nagyon erőszakos mondatot fedezett fel benne, melyeknek fura, kettős jelentése van. Úgy érezte, hogy a kontextusból kiemelve azok a mondatok a szeretet és testvériség ellenkezőjét írták le. Úgy határozott, hogy listát ír ezekből a kétértelmű mondatokból. Így született meg a darab: abból az ötletből, hogy milyen könnyű kiforgatni a Szentírás szavainak jelentését.

Az idézeteknek mindig megadja a pontos helyét is ...

A színdarabban, ahogy a filmben is, a forrást mindig megjelölik. A közönség nem árt, ha tudja, hogy ezek a mondatok autentikusak. Nem az én képzeletem szüleményei. Katalogizáltam az összeset. Mégis, néhány elemet megváltoztattam a színpadi adaptációhoz képest. Például a színműben az iskolaigazgató férfi. Oroszországban ezt a posztot általában nők töltik be, ezért a filmben nő alakítja. Több tanárt is szerepeltetek a filmben, mint a színműben. A katolikus pap ortodox lett, és nagyobb hangsúlyt kapott a szerepe. A szövegek, amiket idéz, ortodox könyvekből származnak, és mind eredetiek. És zenét is adtam a filmhez: a Laibach zenéjét, melyet gyakran játszik a betiltott orosz rádió, a Shazam. Hogy miért cenzúrázták? Nagyon agresszívnek találták, állítólag rossz gondolatokat sugalmaz...

VÁLOGATOTT FILMOGRÁFIA ÉS DÍJAK

AZ ÁLDOZATKASZKADÓR, 2006
PLAYING THE VICTIM

A Római Filmfesztivál Nagydíja

TÉLI UTAZÁS, 2008
YUREV DEN

A Locarnói Filmfesztivál Don Quijote díja, az Ökumenikus zsűri díja, a Diákzsűri díja

BETRAYAL, 2012

A Velencei Filmfesztivál versenyfilmje

MÁRTÍROK, 2016
THE STUDENT

A Cannes-i Filmfesztivál François Chalais-díja

A *Mártírok* alapjául szolgáló darab írója Marius von Mayenburg, az egyik legismertebb kortárs német drámaíró, aki jelenleg a berlini Schaubühne dramaturgja. Magyarországon a *Lángarc* című darabjával vált ismertté, melynek első, nagy hatású budapesti bemutatóját 1999-ben Zsótér Sándor rendezte a Radnóti Színházban. A *Mártírok* ősbemutatóját 2012-ben maga a szerző állította színpadra, majd 2013-ban Dömötör András rendezésében a Katona József Színház közönsége is megismerhette a friss darabot és azóta is műsoron tartják a Kamrában.

MÁRTÍROK

KIRILL SZEREBRENNYIKOV FILMJE

magyarhangya

MAGYARHANGYA.HU